

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Severové a soudkyně JUDr. Ilony Lövyové a Mgr. Daniely Teterové ve věci

žalobci: a) **JUDr. J. P.**, narozený dne XXX
bytem XXX
b) **L. P.**, narozená dne XXX
bytem XXX
oba zastoupeni advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **SAVORY Trade s.r.o.**, IČO 28640691
sídlem Bohušov 50, 793 99 Bohušov
zastoupená obecným zmocněncem Viktorem Cigánkem - prokuristou,
bytem Bohušov 50, 793 99 Bohušov

o ochranu rušené držby

k odvolání žalobců proti usnesení Okresního soudu v Bruntále – pobočka v Krnově ze dne 24. 6. 2020, č. j. 19 C 127/2020-68, ve spojení s opravným usnesením ze dne 25. 6. 2020, č. j. 19 C 127/2020-70

takto:

- I. Odvolací řízení proti odstavci II. výroku napadeného usnesení **se zastavuje.**
- II. Usnesení okresního soudu se v napadené části, tj. v odstavci I. výroku, **mění** tak, že žalované se ukládá povinnost zdržet se vypuzení žalobců z držby části pozemku parc. č. st. XXX v k. ú. XXX tak, jak byli z této držby vypuzeni zhotovením provizorního plotu, a vše uvést v předešlý stav, a to odstraněním provizorního plotu mezi pozemky parc. č. st. XXX a parc. č. st. XXX v k. ú. XXX.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení 17.813 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení zástupci žalobců.
- IV. Žalovaná je povinna zaplatit žalobcům na náhradě nákladů odvolacího řízení 8.900 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení zástupci žalobců.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením ve spojení s opravným usnesením okresní soud návrh žalobců, aby žalovaná byla povinna odstranit provizorní plot mezi pozemky p. č. st. XXX a XXX v k. ú. XXX, zamítl (odstavec I. výroku), dále uložil žalobcům povinnost společně a nerozdílně zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Bruntále soudní poplatek ve výši 2.000 Kč (odstavec II. výroku), řízení o protinávru žalované ze dne 24. 6. 2020 zastavil (odstavec III. výroku) a o náhradě nákladů řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu (odstavec IV.).
2. Okresní soud své zamítavé rozhodnutí odůvodnil tím, že v dané věci bylo vykonatelným usnesením předběžným opatřením nařízeno žalobcům zdržet se vstupu na pozemek parc. č. st. XXX, protože zamezením vstupu žalobců na předmětný pozemek žalovaná nejedná svémocně.
3. Následně okresní soud usnesením ze dne 1. 9. 2020, č. j. 19 C 127/2020-80, zrušil dle ust. § 12 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění, odst. II. výroku o povinnosti žalobců zaplatit soudní poplatek 2.000 Kč za návrh na ochranu rušené držby, neboť žalobci stanovený poplatek uhradili na účet soudu dne 11. 6. 2020.
4. Proti odstavcům I., II. a IV. výroku usnesení podali žalobci odvolání, kterým se domáhali jeho změny tak, že žalobě bude vyhověno, přičemž u ústního jednání vzali odvolání do odstavce II. výroku zpět z důvodu, že okresní soud tento výrok zrušil. Dle žalobců okresní soud chybně vyložil institut předběžného opatření a jeho významu, rovněž nesprávně vyložil vykonatelné rozhodnutí jako takové. Předmětné předběžné opatření stanovilo konkrétní povinnost konkrétním osobám, a to ze své podstaty předběžným a prozatímním způsobem, aby bylo zabráněno neodvratitelným a nenapravitelným důsledkům v právní sféře navrhovatelky předběžného opatření. Dopady existence vykonatelného předběžného opatření pak musí naprosto jednoznačně a explicitně vyplývat z výrokové části takového usnesení, resp. případně ze zákona. Z daného předběžného opatření tedy plyne konkrétní povinnost žalobců, ovšem této povinnosti neodpovídá žádné právo žalované, kromě práva domáhat se výkonu rozhodnutí vykonatelného předběžného opatření. Úvaha, podle níž by žalovaná byla s ohledem na předběžně uloženou povinnost žalovaných oprávněna zřídit provizorní plot, je zcela nesprávná a nepřipustným způsobem rozšiřuje právní dopad předmětného předběžného opatření. Absurdita takového přístupu je zřejmá i s ohledem na to, že na rozdíl od možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření je možnost domáhat se ochrany rušené držby omezena propadnou šestitýdenní lhůtou, a podání návrhu na vydání předběžného opatření, o němž bývá principálně rozhodováno bez toho, aby s ním byla strana odpůrce vůbec seznámena, by se v případě správnosti názoru okresního soudu mohlo stát způsobem jak efektivně zamezit možnosti využití institutu žaloby na ochranu držby jednoduše tak, že by osobám, jejichž držba byla rušena, do doby než by se domohly zrušení předmětného předběžného opatření, uplynula propadná lhůta k podání takového návrhu.
5. Žalovaná ve vyjádření k odvolání navrhla potvrzení napadeného usnesení jako správného. Uvedla, že činí nesporným, že mezi spornými pozemky postavila plot jako obranu proti zásahům žalobců do jejího vlastnického práva na ochranu pozemku parc. č. st. XXX za situace, kdy žalobcům bylo vykonatelným usnesením předběžně zakázáno na tento pozemek žalované vstupovat, což žalobci opakovaně porušovali. Byť usnesení soudu o nařízení předběžného opatření bylo odvolacím soudem změněno tak, že návrh na vydání předběžného opatření byl zamítnut, nelze přehlédnout, že v době, kdy žalovaná předmětný plot mezi pozemky postavila, nejednala protiprávně, neboť předmětný plot mezi spornými pozemky postavila za účelem zamezení porušování vstupu žalobců na pozemek žalované. Pokud by žalobci usnesení o předběžném opatření, které byť nebylo pravomocné, ale bylo vykonatelné, neporušovali, tak by žalovaná plot mezi spornými pozemky nepostavila a žalobci by se tak nemuseli domáhat ochrany své držby u soudu. Žalovaná si tak přiměřeným způsobem pomohla ke svému právu. Žalobci

tedy svým (v té době) protiprávním jednáním zavinili, že se žalovaná přiměřeným způsobem domohla ochrany svého vlastnického práva, když žalobci vykonatelné usnesení soudu o předběžném opatření nerespektovali. V řízení před okresním soudem žalovaná na podporu uvedených tvrzení, že žalobci opakovaně porušovali zákaz vstupu na pozemek parc. č. st. XXX v k. ú. XXX, založila do spisu důkazy, které okresní soud pro nadbytečnost neprovedl. Dále žalovaná namítala, že uvedení v předešlý stav, čehož se žalobci domáhají, by obnášelo nevratné zničení podstatné ekonomické hodnoty (stržení plotu), takže takové jednání by soud neměl přikázat, kdy taková opatření náležejí do řízení petitorního. Uvedený názor žalovaná opírá o komentář k občanskému zákoníku: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol., občanský zákoník. Komentář 1. vydání Praha: C.H.: Beck, 2017, str. 1012 (22), přičemž tento názor není ojedinělý a objevuje se i v zahraniční právní úpravě, kterou byla nová česká právní úprava inspirována (srov. komentář k ABGB, autoři Fenyves, A., Kerscher, K., Vonkilch A., 3. vydání, Vídeň, Verlag Österreich, 2006). Pokud by odvolací soud shledal nárok žalobců důvodným, pak žalovaná navrhlá, aby soud dle ust. § 150 o. s. ř. žalobcům nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, když žalobci svým protiprávním jednáním spočívajícím v soustavném porušování vykonatelného usnesení o nařízení předběžného opatření postavení plotu zapříčinili.

6. Odvolací soud s ohledem na zpětvzetí odvolání do odstavce II. výroku odvolacího řízení této části dle ust. § 207 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění (dále jen „o. s. ř.“), zastavil. Po zjištění, že odvolání bylo podáno osobami oprávněnými, je včasné a přípustné, přezkoumal usnesení v napadeném rozsahu, tj. v odstavcích I. a IV. výroku, a to dle ust. § 212 věta první ve spojení s ust. § 212a odst. 1, 3 a 5 o. s. ř.
7. Okresní soud z provedených důkazů učinil správná skutková zjištění, která odvolací soud převzal, pročez pro stručnost poukazuje na skutkový stav věci zjištěný okresním soudem uvedený v bodě 4. odůvodnění napadeného usnesení. Odvolací soud zopakoval dokazování výzvou ze dne 20. 4. 2020, přičemž nad rámec zjištění okresního soudu z této výzvy zjistil, že žalovaná vyzvala žalobce k vyklizení předmětné části pozemku nejpozději do 7 kalendářních dnů od doručení výzvy s tím, že nebude-li do dané lhůty předmětná část pozemku vyklizena a předána, zajistí žalovaná již bez dalšího průtahu zpřístupnění pozemku a vyklidí ho na náklady žalobců. Z tvrzení žalobců uvedených v žalobě vyplývá, že výzva jim byla doručena dne 22. 4. 2020. Dále odvolací soud doplnil dokazování usnesením zdejšího soudu ze dne 24. 7. 2020, č. j. 71 Co 211/2020-54, ze kterého zjistil, že ve věci žalobkyně SAVORY Trade s.r.o. proti žalovaným 1. JUDr. J. P. a 2. L. P., tj. mezi stejnými účastníky jako v tomto řízení – toliko v opačném procesním postavení, bylo usnesení, kterým okresní soud rozhodl o návrhu na nařízení předběžného opatření, změněno tak, že návrh žalobkyně (SAVORY Trade s.r.o.) na vydání předběžného opatření o povinnosti žalovaných zdržet se vstupu na pozemek p. č. XXX v k. ú. XXX, se zamítá.
8. Podle ust. § 987 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“) - držitelem je ten, kdo vykonává právo pro sebe.
9. Podle ust. § 989 odst. 1 o. z. - vlastnické právo drží ten, kdo se věci ujal, aby ji měl jako vlastník.
10. Podle ust. § 1003 o. z. - držbu není nikdo oprávněn svémocně rušit. Kdo byl v držbě rušen, může se domáhat, aby se rušitel rušení zdržel a vše uvedl v předešlý stav.
11. Dle ust. § 1007 odst. 1 o. z. – byl-li držitel z držby vypuzen, může se na vypuditeli domáhat, aby se zdržel dalšího vypuzení a obnovil původní stav. Proti žalobě na ochranu držby lze namítnout, že žalobce získal proti žalovanému nepravou držbu nebo že ho z držby pudil.
12. Dle odst. 2 výše uvedeného zákonného ustanovení – vypuzení z držby práv nastane, když druhá strana odepře plnit, co dosud plnila, když někdo zabráni výkonu práva, nebo již nedbá povinnosti zdržet se nějakého konání.
13. Dle ust. § 1008 odst. 1 o. z. – soud zamítne žalobu nebo uchování držby, pokud bude žaloba podána po uplynutí 6 týdnů ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o svém právu i o osobě, která

držbu ohrožuje nebo ruší, nejdéle však do jednoho roku ode dne, kdy žalobce mohl své právo uplatnit poprvé.

14. Dle odst. 2 výše uvedeného zákonného ustanovení – k námitce vypuzení z držby soud nepřihlédne, pokud jí žalovaný uplatní po uplynutí lhůt stanovených v odstavci 1.
15. Podle § 177 o. s. ř. musí žalobce prokázat, že žalovaný svémocně ruší držbu. Podle § 178 o. s. ř. se soud v řízení omezí na zjištění poslední držby a jejího svémocného rušení. V důvodové zprávě se k tomuto řízení podává, že žaloba směřuje k ochraně posledního stavu držby a k jeho navrácení. Rozhoduje se o faktickém stavu (důležitý je „prvek fakticity“) a soud se omezí jen na zjištění skutkového stavu – v řízení se nezkoumá oprávněnost držby. Soud v řízení o žalobě z rušené držby předběžné hmotněprávní otázky (viz ust. § 135 odst. 2 o. s. ř.) nezkoumá, nezkoumá tedy, zda jde o držbu řádnou, poctivou nebo pravou (srov. např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3074/17, ze dne 20. 12. 2017). Uvedené řeší soud případně až v následném petitorním řízení (tj. v řízení o určení vlastnického práva, vydání neprávem zadržované věci, její součásti, vyklizení, atd.), vyvolaném žalovaným na ochranu jeho vlastnického práva. Pro úspěšnost žaloby zrušené držby je nutné (postačí), aby žalobce prokázal, že *je držitelem věci a že žalovaný jeho držbu svémocně ruší*.
16. Okresní soud na zjištěný skutkový stav aplikoval ust. § 1003 o. z. upravující žalobu na ochranu rušené držby, ačkoli z žalobních tvrzení ve spojení s upřesněním žalobního petitu plyne, že se jedná o žalobu pro vypuzení z držby upravenou v ust. § 1007 o. z. V ust. § 1003 o. z. je upravena posesorní ochrana držby proti svémocnému rušení, které nespočívá v jejím odnětí (ve vypuzení z držby), přičemž podmínkou úspěchu takové žaloby je držba žalobce a její svémocné rušení žalovaným. Žaloba pro rušení držby má řadu společných podmínek s žalobou pro vypuzení z držby, obě žaloby je třeba podat ve lhůtách uvedených v § 1008 o. z.; řízení o obou žalobách je řízení o držebních (posesorních) žalobách, které umožňují, aby se držitel v rychlém řízení domohl ochrany proti zásahům.
17. Předpokladem úspěchu žalobce v řízení o obou žalobách je svémocné rušení žalovaným (v žalobě na ochranu rušené držby) či svémocné vypuzení z držby (viz žaloba pro vypuzení z držby § 1007 o. z.). Právní úprava vychází z toho, že nelze akceptovat výhody, které někdo získá tím, že v rozporu se zákazem svépomoci „vynutí“ své právo. Může tedy dojít k tomu, že i osoba, která je vlastníkem věci, avšak svémocně odňala držbu jinému, bude donucena věc vydat tomu, komu ji odňala. Rozhodnutí o držebních (posesorních) žalobách nezakládá překážku litispendence ani věci rozhodnuté pro pozdější (nebo souběžně vedený) spor o právo (petitorního řízení), zejména na základě vlastnické žaloby.
18. Odvolací soud se ztotožňuje s odvolací námitkou žalobců, že okresním soudem vydané předběžné opatření ukládalo žalobcům (míněno žalobci v tomto řízení, kteří byli žalovanými v řízení o vydání předběžného opatření) povinnosti, přičemž v případě, že tuto povinnost porušili, mohla se a měla se žalovaná domáhat výkonu tohoto rozhodnutí. Toto předběžné opatření žalované neposkytlo oprávnění zřídit provizorní plot, který, jak sama žalovaná uváděla, byl zřízen proto, že žalobci porušovali své povinnosti stanovené v usnesení o nařízení předběžného opatření. O dovolený zásah jde v případě, kdy právo umožňuje zásah do cizí věci (např. odnětí věci v trestním řízení, při exekuci, dovolené odstranění větví ze sousedního stromu, apod.). V daném případě jednání žalované v podobě zhotovení plotu není dovoleným zásahem. I když má někdo právo na držbu (např. nedržící vlastník, za kterého se v tomto řízení považuje žalovaná), nemůže jej uplatnit svémocně.
19. V návaznosti na předběžný názor odvolacího soudu sdělený účastníkům před zahájením ústního jednání před odvolacím soudem odvolací soud uvádí, že tzv. výzvu k vyklizení ze dne 20. 4. 2020, která byla doručena žalobcům dne 22. 4. 2020, považuje za rušební čin, pro který bylo možno podat žalobu dle ust. § 1003 o. z., když se nejednalo toliko o tvrzení vlastní držby žalovanou a popírání cizí držby; jednalo se s ohledem na obsah výzvy o verbální zákaz (dle obsahu výzvy)

užívání sporného pozemku a zčásti i o neoprávněnou výhrůžku (nebudou-li nemovitosti vyklizeny, dojde k vyklizení na náklady žalobců), kterou je nutno za daných okolností vyhodnotit jako rušební čin. Proto je lhůtu k podání žaloby na ochranu rušené držby dle ust. § 1003 o. z. nutno počítat ode dne následujícího po doručení výzvy a tato lhůta dle ust. § 1008 o. z., tj. lhůta 6 týdnů by pak uplynula před podáním žaloby, která byla podána 8. 6. 2020, a žalobu by bylo nutno z pohledu tohoto rušení vyhodnotit jako žalobu opožděnou.

20. Mezi účastníky však bylo nesporné, že došlo k vybudování plotu, tedy došlo k vypuzení žalobců z držby; vypuzení zde spočívá ve znemožnění faktického ovládnutí věci – detence, protože je nutno žalobu posoudit dle ust. § 1007 o. z. a od tohoto vypuzení z držby, tj. od vybudování plotu, počítat lhůtu 6 týdnů dle ust. § 1008 o. z. Pro rozhodnutí ve věci není rozhodné, zda plot byl vybudován 5. 5. 2020, jak tvrdí žalobci, či 19. 5. 2020, jak tvrdí žalovaná, což je z hlediska počítání lhůty pro žalobce varianta příznivější, přičemž je nutno uzavřít, že i kdyby ke zhotovení plotu došlo 5. 5. 2020, pak s ohledem na podání žaloby dne 8. 6. 2020 žaloba pro vypuzení z držby byla podána včas.
21. Na základě zjištěného skutkového stavu odvolací soud dospěl k tomuto právnímu závěru: Prozatímní ochrana držby je založena na kombinaci existence narušeného faktického stavu (držby) a vůle držitele k jeho zachování procesní cestou (podáním žaloby) v konkrétní propadlé lhůtě. Ochrana držby je poskytována všem právům, která mohou být předmětem držby (viz ust. § 998 o. z.). Ochrany požívá nejen držba řádná (viz § 991 o. z.), poctivá (§ 992 o. z.) a pravá (§ 993 o. z.), ale i držba nepoctivá, neřádná a nepravá. Výjimkou jsou pouze námitky uvedené v § 1007 odst. 1 věta druhá o. z., které však žalovaná neuplatnila. Žalovaná rovněž neprokázala, že má právo k zásahu do cizí věci, ať již vyplývající ze soukromého nebo veřejného práva, kdy tvrzení, že tak činila na základě rozhodnutí, kterým bylo vyhověno jejímu návrhu na vydání předběžného opatření, jí takové právo neposkytovalo (k tomu viz výše). Relevantní námitkou nejsou poukazy na vlastnické právo žalované; taková petitorní námitka neopravňuje žalovanou k rušení držby nemovité věci. Žalobci prokázali vypuzení z držby výstavbou plotu (bylo nesporné, že nejpozději byl plot vybudován 19. 5. 2020) a žaloba byla podána ve vztahu k tomuto jednání včas.
22. Z výše uvedených důvodů odvolací soud napadené usnesení v odst. I. výroku změnil dle § 220 odst. 1 o. s. ř. tak, že žalobě vyhověl.
23. Pakliže žalovaná namítala, že uvedení v předešlý stav, čehož se žalobci domáhají, by obnášeno nevratné zničení podstatné ekonomické hodnoty (stržení plotu), protože by soud neměl přikázat takové jednání, kdy taková opatření náležejí do řízení petitorního, pak s tímto odvolací soud nesouhlasí. Nelze totiž přehlédnout funkci a účel držební žaloby, který by byl zjevně zmařen tím, pokud by se umožnily svémocné „exekuce“ odnětím držby. Nadto žalovaná v podání ze dne 12. 6. 2020 učinila nesporným, že byl vybudován provizorní plot, a to jako preventivní opatření proti opakovaným vstupům ze strany žalobců. Jestliže se jedná o provizorní plot vzniklý v tak krátkém časovém okamžiku, nepochybně jeho odstraněním nedojde ke zničení podstatné ekonomické hodnoty.
24. Dle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. odvolací soud rozhodl o nákladech řízení před okresním soudem. Procesně neúspěšná žalovaná byla zavázána zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení dle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobcům v řízení vznikly náklady ve výši 17.813 Kč; tato částka představuje 3.000 Kč odměnu advokáta za 2 úkony právní služby po 1.500 Kč dle ust. § 9 odst. 1 ve spojení s ust. § 7 bod 4 a § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., a to za přípravu a převzetí věci ve vztahu ke každému z žalobců, 9.600 Kč odměnu za 4 úkony právní služby po 2.400 Kč, tj. ve vztahu ke každému z žalobců činí odměna za jeden úkon 1.200 Kč, dle ust. § 9 odst. 1 ve spojení s ust. § 7 bod 4 a § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., a to za 1) žalobu, 2) vyjádření ve věci samé, 3) a 4) účast u ústního jednání, které trvalo přes dvě hodiny, 1.800 Kč náhradu hotových výdajů advokáta za 6 výše uvedených úkonů právní služby po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., 813 Kč náklady spojené s cestou k ústnímu jednání dne 24. 6. 2020, z toho 254 Kč

je náhrada za pohonné hmoty /(133 km x 6 l/100km x 31,80 Kč, což je cena motorové nafty dle vyhl. č. 358/2019 Sb.): 100= 254 Kč za jednu cestu tam i zpět/ a 559 Kč je náhrada za ujeté kilometry (133 km x 4,20 Kč dle vyhl. č. 358/2019) Sb., 600 Kč náhradu za promeškaný čas za cestu z Ostravy do Krnova a zpět, tj. 6 půlhodin po 100 Kč, dle ust. § 14 odst. 3 dle vyhl. č. 177/1996 Sb. a 2.000 Kč zaplacený soudní poplatek.

25. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 ve spojení s ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. Žalobcům v odvolacím řízení vznikly náklady 8.900 Kč, tato částka představuje: 4.800 Kč odměnu advokáta za 2 úkony právní služby po 2.400 Kč, tj. za každého z žalobců za jeden úkon po 1.200 Kč, dle ust. § 9 odst. 1 ve spojení s ust. § 7 bod 4a ust. § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., a to za odvolání a účast u ústního jednání dne 28. 1. 2021, 1.200 Kč za účast zástupce u vyhlášení rozhodnutí, tj. 600 za každého z žalobců, dle ust. § 9 odst. 1 ve spojení s ust. § 7 bod 4, § 11 odst. 2 písm. f) a § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., 900 Kč náhradu hotových výdajů advokáta za 3 výše uvedené úkony právní služby, když se jednalo o společné úkony právní služby a náhrada tak přísluší za úkon, nikoliv za každého z žalobců, jak požadoval zástupce žalobců, a 2.000 Kč zaplacený soudní poplatek.
26. Žalovaná byla zavázána zaplatit náklady řízení před soudy obou stupňů zástupci žalobců dle ust. § 149 odst. 1 o. s. ř. ve lhůtě do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí dle ust. § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, mohou se oprávnění domáhat soudního výkonu rozhodnutí či exekuce.

Ostrava 4. února 2021

JUDr. Lenka Severová v. r.
předsedkyně senátu